



Regula honestatis moralis seu tractatus theologicus tripartitus de regula moraliter agendi

In Duos Item Libros Dividitur: In priori potissima fundamenta, & principia moderni Probabilismi intrinseca exactè, & accuratè examinata multipliciter evertuntur, & non esse verè principia, ... In posteriori verò eundem cum modernis Decretis Pontificiis multiplici argumento ... ubi multa de ultimi ...

Camargo, Ignacio de

[S.l.], 1702

Articulus II. Pars negativa, tanquam omninò certa tenenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94767)

nostra opinio, vel existimatio, est regula sufficiens honestatis moralis.

7. His argumentis, & aliis consimilibus ad speciem satis urgentibus suaderi potest opinio ista; quam tamen sub his terminis, si libros consulas; apud nullum Catholicum, quæ ego viderim, scriptam, aut assertam invenies, uno excepto novissimo Probabilissimi Apologista, de quo non nihil postea dicemus: *Sub his terminis*, inquam; nam sub aliis omnino æquivalentibus utrū à Recentioribus Probabilistis acriter asseratur, & propugnetur, alibi à nobis tractandum est, & pars affirmativa suadenda, argumentis non solubilibus.

ARTICULUS II.

Pars negativa, tanquam omnino certa, tenenda.

8. Sufficere profecto, & superabundare deberet ad ejus certitudinem stabiendam, communis omnium DD. consensus. Alioqui quænam erit in universa Theologia assertio, de cujus veritate dubitare non liceat, in magnum veritatis ipsius, & conscientiarum hominum detrimentum? Nullus fuit autem Doctor Catholicus adeo inconsideratus, aut laxus, qui ad regulandas morales actiones, & ad conscientiam rite formandam, non exigat, ut minimum, opinionem verè probabilem.

9. Nemo verò quamcumque opinionem nostram, probabilem appellat hoc genere probabilitatis, ad quam scilicet omnes requirunt aliquas speciales condiciones, quæ in multis opinionibus non reperiuntur. Certè opinio probabilis sufficiens ad conscientiam rectè formandam, est juxta omnes judicium prudens de rectitudine operationis. Quis verò dicat, omnem opinionem de operationis rectitudine, esse judicium prudens? Sanè, qui sic assereret, deliraret, & sua ipsa stulta assertione probaret evidenter apud omnes oppositæ assertionis veritatem.

10. Deinde ex fundamentis supra præjactis, communis hujus dogmatis veritas facili negotio convincitur. Nempe tota moralium operationum honestas, atque rectitudo, sumitur proximè, & immediatè ex consensu, & conformitate ad dictamen rationis rectum: tota verò dictaminis rectitudo reducitur, ut ad primum principium, ad convenientiam, & conformitatem cum voluntate, seu lege Dei, quæ est prima regula honestatis moralis, adeoque universalis, atque suprema totius rectitudinis mensura.

11. Neque ab hoc est alienum, quod docet S. Thomas ex Philosopho, nempe, dictaminis rectitudinem sumendam esse ex conformitate ad appetitum rectum (de quo nos postea) non enim loquitur S. Doctor de ultima, & suprema rectitudinis regula, sed de proxima tantum, & immediata; quia scilicet dictamen prudentiæ, cum sit circa mediocrum electionem, supponit rectum appetitum finis, per ordinem ad quem regulatur ipsum dictamen. Non negat tamen D. Angelicus, immò verò supponit tanquam indubitatum, totam, & appetitum, & ipsius dictaminis rectitudinem revocari tandem debere ad convenientiam, & conformitatem cum ipsa voluntate divina. Quin, & expressè id docet locis supra allegatis, ac sæpè aliàs; nec aliquis repugnare potest, ut jam demonstratum relinquimus.

12. Hinc verò fit, eadem diligentia; eademque sollicitudine, qua curare debemus, ut nostræ operationes rectæ sint, & honestæ, non apparenti quadam, sed vera, atque reali rectitudine: eadem, inquam, satagere debere, ut dictamina nostra, & opiniones, quibus dirigimur, conformemur re ipsa, & non apparenter dumtaxat, cum voluntate, seu lege Dei; ideoque, ut nihil nobis dicent, aut proponant, tanquam honestum, & amplectendum, quod sit re vera legi contrarium, cum ab hac opinionis

S. Tho. 1. 2.
q. 57. a. 5. ex
Aristot. 6.
Ethic. c. 2.

Cotrov.
præced. 2.
1. nu. 7. art.
2. nu. 12. &
art. 3. nu. 20.

nis conformitate dependeat essentialiter, ut diximus, tota moralis actionis honestas. Illæ ergo opiniones, quas, cā diligentia non præmissa, concipimus, haud possunt esse honestatis regula; non enim habent conformitatem ullam cum lege, nisi ut summum fortuitam, atque casualem, quam certè nemo dicat sufficere, nisi, qui censeat, nullam diligentiam adhiberi à nobis debere, ut re ipsa inveniamus voluntatem divinam, aut nihili faciendum esse, quod juxta illam non operemur. Id verò qui censeret, aut affirmaret, stultus, immò impius, & hæreticus esset.

13. Confirmatur id ipsum, & declaratur: intellectus humanus non est potentia naturā suā recta, aut infallibilis, & quæ in suis operationibus à fine debito aberrare non possit. Hoc certè, salva fide, negari nequit; immò nec ullus hominum, nisi prorsus insanus, aliquando vertat in dubium. Quin intellectum nostrum esse potentiam pro hoc misero statu maximè debilem, & infirmam, monstròse, ut ita dicam, & usque ad stuporem defectibilem, quæque in rebus, vel infimis, ac valde obviis, passim erret immaniter, absurdissimèque fallatur, satis ad evidentiam, vel experientia sola nos docet, ut necesse hic nō sit importunè præmaturare, quæ D. Thomas multis in locis, & cum eo DD. Scholastici, copiosè tradiderunt, & alio loco à nobis sunt producenda, de insufficiencia humanæ rationis, deque necessitate gratiæ divinæ, nec non doctrinæ à Deo revelatæ, ad cognoscendas rectè, ac sine erroribus, vel ipsas naturales veritates.

14. Ex hoc autem principio sic arguere licet: opinio, vel judicium nostræ rationis generaliter de se non habet esse regulam rectam operationis nostræ, quam dirigit, ex immediato suo, ac proximo principio, videlicet humano intellectu, cum hic non sit naturā suā rectus, sed potius usque adeo defectibilis: aliunde verò

nec ex respectu, aut necessaria conformitate ad primam rectitudinis regulam; unde enim illam habebit? aut quomodo hoc stabit cum defectibilitate principii? Utique, si judicium humanum de nostræ operationis honestate, ex communi suo conceptu foret conforme regulæ primæ, intellectus non posset aliquando ab eadem conformitate deficere, adeoque foret necessario rectus; neque enim aliter deficere potest, quàm per operationem non rectam, seu non conformem regulæ primæ. Ex nullo igitur capite potest opinio, seu judicium humanum de humanæ operationis honestate, sub generali suo conceptu habere rectitudinem aliquam: ergo nec esse regula moralis honestatis.

ARTICULUS III.

Uterior comprobatio ab absurdis.

15. **S**Uadetur insuper commune dogma ab absurdis innumeris, quæ ex opposito errore sequuntur inevitabiliter. Ex illo namque legitimè deducitur, nihil nobis esse timendum ab affectionibus inordinatis, nihil à pravis consuetudinibus, nihil à suggestionibus diabolicis latenter decipientibus sub specie virtutis; nihil à fraudolentiis falsorum Prophetarum, qui veniunt ad nos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces; nihil denique ab omnibus erroribus, aut ignorantibus frequenter obrepentibus circa veritates morales: quæ tamen esse apertè contra Scripturam Sacram, contra SS. Patrum doctrinam, contra piorum omnium exempla, & contra omnem rectam rationem, nullus opinor negare audeat.

16. Sequela verò patet: quia, si quælibet nostra opinio, vel existimatio, undecumque, & utcumque concipiatur à nobis, est regula sufficiens honestatis, nihil jam nobis nocere poterit dicere malum bonum, & bonum